

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Het Paradys Der Gheestelijcke En Kerckelycke
Lof-Sangen, Op de principaelste Feest-daghen des
gheheelen Jaers**

Afhakker, Aegidius

T'Shertogenbosch, 1627

Van de verachtinghe des werelts. Op de wijze: Nerea schoonste van uw'
gebueren.

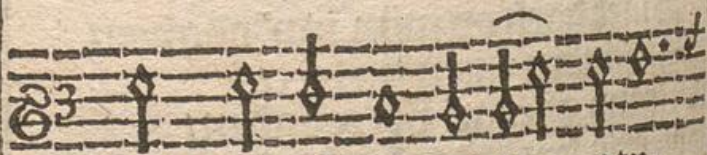
Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55083](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55083)

**Van de verachtinghe
des werelts.**

Op de wyse :

Nerea schoonste van uw' gebueren,

Mijn ziel / o schoone cre= atu=

re / Van Godt gescha= pen

excellent. Hoe langh sal noch

ons dwaeshept dueren! Hoe langh

sal due= ren mijn el= lent.

Mijn

Mijn ziel/o schoone creatuere
 Van Godt geschapen excellent.
 Hoe langh sal noch ons dwaeshept due-
 ren?

Hoe langh sal dueren mijn ellent?

Hoe/Ec.

Hoe langh sullen wy noch beminnen
 Des wereldds lust en ydelhepdt?

Die ons betooverdt onse sinnen/

Om niet te pepsen d'euwighhepdt.

Die ons/Ec.

Du dan/ mijn ziel/ wilt eens ontwa-
 ken/

En uyt den diepen slaep op-staen:

Wilt toch na ware wijshept haken/

En wilt haer leere nemen aen.

Wilt/Ec.

Mijn ziel wilt toch eens ober-pep-
 sen/

En wilt hier neerstigh acht op-staen/

Waer wy gheduerigh heenen reysen/

En waer ons reyse komt van daen.

Waer/Ec.

Wt niet gheschapen/ en verloozen

Dooz Satans list/ zyn wy gheweest:

In sonden van Moeder ghebooren/

Berooft van Godes soeten Geest.

In sonden/ Ec.

Du staet den Hemel weder open/
 Dooz Jesu Chyristi wonden roodt:
 Die al die tot hem komen loopen
 Verlost en helpt upt allen noodt.

Die/ &c.

Die hier sijn' bzienden op der eerden
 Bepzoest in druck en lijden swaer:
 En daer-en-tegghen / hoogh van weer-
 den/

En wijn vol troost soo schenckt hy
 haer. En daer/ &c.

En troost die niemandt hier kan ge-
 ven/

Hoe rijck/hoe e'el/hoe schoon hy zp:
 Al wat hier is/ sal ons begheben/
 't En magh ons niet langh maken bly.
 Al/etc.

Veel dienaers die mijn Vader loben/
 Worden versaedt met Hemels broodt:
 En ghy/mijn ziel/van hem verschoben/
 Soud sterben hier van hongers noodt.
 En ghy/etc.

Sullen wy dan heel zijn verstootten/
 Verschoben upt ons Daders hups?
 Sal my de deur dan zijn gheslootten?
 O Godt! dit waer te grooten krups.
 Sal my/etc.

Neen/neen/ick wil my tot hem keere/
 En

En haesten/ eer het wordt te laet/
 Ick wil my voor hem gaen verneeren/
 Sijn kruys aenbeerden metter daedt.

Ick wil/ etc.

Prins/ Heer/ Godt Vader/ weest ge-
 nadigh/

Ontfermt u ober mijn verdziet :

Al ben ick sondigh en misdadigh :

Ick bidd' verstoet my daerom niet.

Al ben/ etc.

Noch van de verachtinghe des werelts.

Op de wyse :

Ons Vader Godt ghepresen. Oste :
 Ick stond op hooger bergen.

So diep in die groen' heyden
 Dan' s werelts wilt sezeest
 Meynd' ick my te vermeyden/
 En blieden dzucks tempeest.

Meynd' / etc.

Maer noyt tot gheender stonden
 (Al heb ick wel ghesocht)

En

En heb ick troost ghevonden
Die my versaden moght.

En heb/et.

In mensch of creatuere
En vind' ick geen gherief/
't En zp dat my ghebuer
Jesus mijn soete lief.

't En zp/et.

Dus wil ick my begheben
Met gantscher herten goet/
Om Jesus vast t'aenkleben/
Syht nyders quaden moedt.

Om/et.

Hy is een Heer' der Heeren/
Goet-gunstigh boven al :
Ick wil my tot hem keeren
In dit traen-bloedigh dal.

Ick/et.

Hy is een Koningh machtigh/
In sinen hooghsten thoon/
Godt ende Mensch waerachtigh/
Den alder-liefften schoon.

Godt/et.

Met sinen stael der minnen
Ben ick gheheel doorwondt/
Van buyten en van binnen/
O Heer' maectt my ghesondt.

Van/etc.

Van

Wanneer sal ick aenschouwen
 U over-klaer aenschijn?
 Och moght ick u behouwen
 Al in dat herte mijn.

Och/etc.

Jesu lief upt-verkoozen/
 Mijn troost/mijn toe-berlaet/
 En laet mp niet verloozen/
 Mijn hert' heel op u staet.

En laet/etc.

Heyn Prince lief gheprezen/
 Mijn's herten liefste deel/
 Laet mp doch met u wesen/
 In's Hemels soet pzieel.

Laet/etc.

Noch van de verachtinghe
 des wereltds.

Op de wyse:

Pavangie d'Spangie.

Mijn ziel wilt u niet kee- ren

Tot

616 Geestelijcke Lof-sanghen

Tot 's wereldts ydelheyt / Om

hier te triumpheeren / God is 't die

u verheydt / Dan hem niet af en

scheydt. Maer u tot hem begeeft:

Met herten hem aenkleest Soo

langhe als ghy leeft.

Mijn

Mijn ziel wilt u niet keeren
Tot 's werelts pdelhepdt:
Om hier te triumphheeren;
Godt is 't die u verhepdt:
Van hem niet af en scheidt.
Maer u tot hem begeeft/
Met herten hem aenkleeft/
Soo langhe als ghy leeft.
Want hy / vol consolaci' /
U gheben magh alleen/
Nu / en tot aller spaci' /
Dat ghy sult zijn te vze'en.
Dus wilt het al vertre'en /
Verstooten mette voet /
Wat u afkeeren doet
Van Godt het hooghste goet.
Al wat ghy in de menschen
Of creatueren vindt/
Al had ghy 't naer u wensche/
't Is niet dan roock en windt:
Als ghy het wel versindt
't Geest maer van vzeughd een schijn:
't Veranderdt in fenijn/
't Laet bitterhepdt en pijn.
Waerom wordt ghy bedrogen
Van valsche rasernij/
Vergeefs van Godt ghetoghen.
't Is groote sotternij/

Daer ghy mooght wesen bly/
 Dat ghy wilt zyn bedzoefdt/
 En bid (soo ghy 't bezoeft)
 Den geen/die selfs behoeft.

Want alle creatueren
 Gheheel ghebzeckigh zyn/
 Haer troost en kan niet dueren:
 Maer die ons schenckt de wyjn
 Van rechte weelden sijn/
 Is Godt den Heere soet:
 Bemindt hem met ootmoedt/
 Van hem komt alle goet.

Seer rijk is hy van graci/
 Daer toe seer abondans
 Stort over alle naci/
 Sijn goeden t'allen kant/
 Tot sijnder liefden pandt/
 Sonder eenigh verwijt:
 Soo ghy maer soeckt met blit/
 Langhmoedigh wacht den tijdt.

Hierom wilt wederkeeren
 Ghelijck een duycken sent/
 Al na de Wreck des Heeren/
 Christum seer excellent:
 Diep hem in 't herte pzent/
 En slacht den Raben niet/
 De krenghen haestigh bliedt:
 Anders naecht u verdriet.

O Mins seer hoogh van weerden/
 Mjn troost/mjn toe-verlaet:
 Hier is geen rust op eerden/
 't En sp men naer u staet:
 Daer bindt ons ziele baet.
 Dus wilt my gunnen / Heey/
 Dat ick toch nimmermeer
 Het buypen u begheer.

**Noch van de versmadinghe
 des wereltds.**

Op de vyfse:

Komt heyligh Geest vol machten. 228.

Ofte: Schoon lief wilt my
 troost gheven.

Hoe wel soo moet hem lusten
 Een hert/dat diendt met rusten
 Den Heer der Heeren groot!
 Want waer ghy soeckt ghenughten/
 Geen blyschap sonder suchten
 In dese wereltdt snoodt.

Want/etc.

Wellust en kan niet baten/

't Ghe-

t Gheluck oock boben maten.
 Met al des wereldds eer.
 Dit moet men eens verlaten/
 Dus leert de werelt haten
 Al zyt ghy songh en teer.

Dit/etc.

Wp sterben sekerlijcke
 Te samen arm en rijcke:
 Wp weten tijdt noch stont.
 Dus raed' ick al ghelijcke/
 Leert sterben gheestelijcke
 Als ghy noch zyt ghesont.

Dus/etc.

Laet in u hert niet dzinghen
 Verganckelijcke dinghen/
 Met 's wereldds dienaers fier/
 Sp triumphheeren/singhen/
 Sp danssen/ en sp spzinghen/
 Haer Hemel die is hier.

Sp triumph. etc./

Maer wilt een wepnigh beypden/
 Tot dat sy sullen scheyden
 Met pijn en groot ghetier/
 Als haer de doodt sal leyden
 Wt dese vette wepde
 Ter slacht-banck vol dangier.

Als/etc.

Dan sal haer klaer verthoonen

Die werelt met haer loone/
 Met al haer rasernij /
 Haer schijnfel nu soo schoone/
 Haer vzeughden en haer kroone
 Sal dan al gaen verbp.

Haer/etc.

Daerom/ bebzoedt mijn reden/
 En soeckt een vzeughd en vrede
 Die namaels eeuwigh duert/
 De werelt wilt vertreden
 Met al haer pdelheden/
 Tot Godt u herte stuert.

De werelt/ etc.

Wp sal u mildelijcke
 Dan deughden maken rijcke
 Soo ghp wat booz hem doet/
 En loonen eeuwelijcke
 Hier na in 't Hemelrijcke
 Met onberganck'lijck goet.

En/etc.

Prins/ Heer/ geeft ons ghenade/
 Pardon van ons misdaden/
 Geeft ons uw' graci' soet :
 Wp volghen uwe raden/
 De werelt wp versmaden/
 Gheeft ons toch goeden moet.

Wp/etc.

Noch

Noch van de ydelheyt
des wereltds.

Op de vyfse:

Hoort toe ghy ydel mensch, &c.

Wat strydt de wereltd doch
Cur mun-dus mi-li-tat

In d'p^{er} del eer^{en} baen/Wiens
Va-na sub glo-ri-a, Cu-

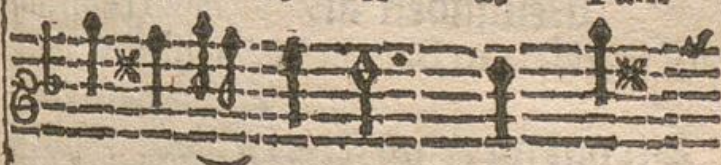

boospoedt is bedrog / En
jus pro-speri-tas, Est

geen.

geen- sijn kan be- staen. Seer
transi- to- ri- a. Tam

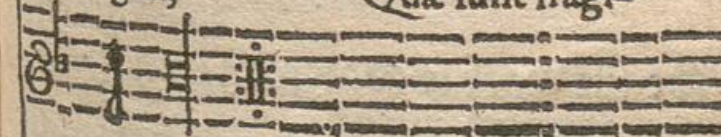
ras verby passeert Waer pzych
ci- to la- bi- tur E- jus

en bzeughden al: Als baten van
poten- ti- a: Quam vasa si-

der eerdt/ Of glasen van
guli, Quæ sunt fragi-

crystal,
lia.

Wat

Wat strijdt de wereltd doch in d'p-
del eeren baen/

Wiens boozspoedt is bedroggh/en geen-
sins kan bestaen?

Seer ras verby passeert haer p'acht en
vzeughden al/ (crystal.

Wls vaten van der eerdt/ of glasen van
Wls vaten/etc.

Steunt meer op letters bloot / ghe-
schreven in het ijs/

Wls op des werelts smood' wellust/ eer/
ende p'ijns: (driegelijck:

Waer deughden ydel zyn/ haer loon be-
Waer op haer minnaers sijn betrouwe

ydelijck. **W**aer op/etc.

Men magh betrouwen meer op
's menschen leughentael/

Wls op des wereltds eer/ en vzeughden
t'eenemael.

Valsch zyn haer droomen al / valsch
haer wellustighept/

Valsch al haer moepte mal / valsch al
haer neerstighepdt.

Seght waer is Salomon / eertijds
soo edel-rijck?

En waer is nu Samson / een heldt ons
winnelijck? (wonderlijck?

Den schoonen Absalon / in 't aenschijn

CVr mundus militat sub vana glo-
ria,

Cujus prosperitas est transitoria :

Tam citò labitur ejus potentia,

Quam vasa figuli, quæ sunt fragilia.

Quam, &c.

Plus fido literis scriptis in glacie,
Quam mundi fragilis vanæ fallaciæ.

Fallax in præmiis virtutis specie,

Quæ nunquam habuit tempus fidu-
ciæ.

Quæ nunquam, &c.

Magis credendum est viris falla-
cibus,

Quam mundi miseris prosperitati-
bus:

Falsus in somnijs & voluptatibus,

Falsus in studiis & vanitatibus.

Falsus, &c.

Dic, ubi Salomon olim tam no-
bilis?

Dic, ubi Samson nunc, dux invin-
cibilis?

Vel pulcher Absolon, vultu mira-
bilis?

Of Ionathas / al-om seer soet en min-
nelijck?

Of Ionathas / Ec.
Seght waer is Cesar heen hoogh in
sijn kepserrijck?

Den Rijcken vreck met een / in 't vrasen
leckerlijck?

Seght Cicero / waer is al uw' welspre-
kentheyt?

Of Aristotelis al uw' verstandigheyt?

Of Aristotelis / Ec.
Soo veel Landts-Heeren klaer / soo
veel rijckdom en pracht /

Soo menigh rijck vooz waer / met alsoo
grootte macht /

Wat Princen opt men sagh / soo seer ge-
diendt ghe-eert /

In eender oogh op-slagh / soo zijn sy ge-
passeert.

In eender / Ec.
Wat een kort solijt is al des we-
relts vzeught /

Als 's schaduws ydelheyt / so is al haer
gheneught /

Die nochtans hier verleyt den mensch
van 't eeuwich goet /

Dat Christus heeft berept vooz die sijn
wille doet.

Dat Christus / Ec.
Velk

Vel dulcis Ionathas, multum amabilis ?

Vel dulcis, &c.

Quo Cæsar abijt celsus imperio ?

Vel dives splendidus totus in prandio ?

Dic, ubi Tullius clarus eloquio,

Vel Aristoteles summus ingenio.

Vel Aristoteles, &c.

Tot clari proceres, tot rerum spatia,

Tot regna præsulum, tot ora fortia,

Tot mundi principes, tanta potentia,

In ictu oculi clauduntur omnia.

In ictu, &c.

Quam breve festum est hæc mundi gloria !

Vt umbra volucris sic ejus gaudia,

Quæ semper subtrahunt æterna præmia,

Et ducunt homines ad dura devia.

Et ducunt, &c.

O wormen aes planteyt! o stof der
aerden snoo!

O dauw! o pdelhepdt/ waerom verhest
g'u soo?

Ghy gantsch onseker zyt/ of ghy noch
morgghen leeft/

Doet dan goet in den tijdt die Godt u
daer toe gheeft.

Doet/ &c.

Des wereltds glozi' sijn / die men
groot acht al-om/

Wordt in Schryftuer dibijn ghenoeemt
des hops een blom/

Gheleken met een bladt dat die windt
heenen waept/

Want soo upt 's lebens padt wordt de
mensch af-ghemaept.

Want soo/ &c.

Niet eyghens u toe-denckt / dat ghy
verliesen meught/

Dat u de wereltd schenckt/ neemt sp/en
oock uw' seught.

Dat boven is aenschouwt / u hert tot
Godt laet gaen/

Saligh die hem verstout/ de wereltd te
versma'en.

Saligh/ &c.

O Esca vermium! O massa pul-
veris!

O ros! o vanitas: cur sic extolleris!
Ignoras penitus utrum cras vixe-
ris:

Fac bonum omnibus tam diu quam
poteris.

Fac bonum, &c.

Hęc mundi gloria, quę magni
penditur,

Sacris in literis flos fœni dicitur,
Et leve folium quod vento rapitur,
Sic vita hominum è vita tollitur.

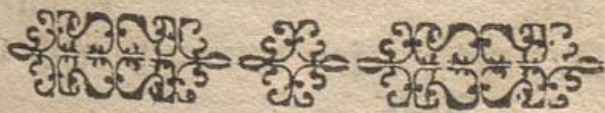
Sic vita, &c.

Nil tuum dixeris quod potes per-
dere.

Quod mundus tribuit intendit
rapere.

Superna cogita cor sit in æthere.
Felix qui potuit mundum contem-
nere.

Felix qui, &c.

Noch van de verachtinghe
des werelts.

Op de vvyse:

Mijn ziel wilt lof singhen den Heere, 434.

Ofte: Als ick u eerst begon
te minnen.

E En eenigh een heb ick verkoozen/
Daerom wil ick hem soecken gaen:
Op dat my niemant magh bekoozen
Als Jesus die my kan versa'en.
Want hy seer soet// met diep' ootmoet/
Dooz my geleden heeft soo groote pijn:
Daerom soo hoop ick hem getrouw te
zijn.

Want hy/ &c.
Met hem alleen sal ick verwinnen
Al die my komen stryden aen:
Hy en verlaet noyt/die hem minnen.
Daerom soo wil ick tot hem gaen:
Want hy sepd sijn//komt al tot mijn/
Ick sal uw' lasten een ontlander sijn/
En vooz uw' zielen eene Medechyn.

Want/ &c.
Och moght ick my toch eens ont-
binden

Dan

Van daer ick aen ghebonden sta !
 En mijn byanden eens verflinden/
 Die my bestrijden voor en na !
 Sp toonen haer // als schapen klaer/
 Maer 't zijn al wolleben/ als ick 't ver-
 sin.

Adieu/ o werelt/ ick nu Godt beminn'.
 Sp thoonen/ &c.

Adieu/ o werelt/ met uw' treken.
 Adieu/ hadd' ick u noyt ghekent !
 O Venus-dieren/ wilt toch bzeken
 Uw' lust/ daer ghy toe zyt ghewendt:
 En neemt u keer/ / tot Godt den Heer/
 En wordt eens moede van u boosheyt
 groot:

Dat ghy blij leben mooght noch naer
 uw' doodt.

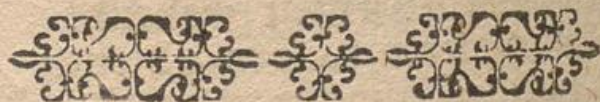
En neemt / &c.

Hier boven by de Eng'len schoone/
 Al in dat Hemels Paradys/
 Daer Godt den mensch eeuwigh sal
 loonen/

Die hier ghestreden heeft om prijs/
 Daer mooght ghy blij // van droefheyt
 vrij/

Van Jesus eeuwelijck verheben zijn/
 Wilt ghy hier wesen sijn Discipel sijn.
 Daer mooght / &c.

O Heer/ tot u neem ick mijn gangen:
 O Heer ghy zyt mijn saligheyt.
 Ik Geeb' u mijn hert/ wilt het ontfange
 In weerdige meduldigheyt.
 O Heer/ghy zyt/ / Die my verbljdt:
 Geest my/ dat ick in waer' ootmoedig-
 hepdt/
 Tot uwen dienste magh hier zyn be-
 repdt. O Heer/ &c.

De ziele bidt om verlicht ende
 ghetrocken te worden upt de we-
 relt/ daer sy in verwert is.

Op de vryse:

Boerinken als ghy gaet water halen.

Wilt my verlichten/ en onder-

richten / Bid ick u o Heer Godt

ver-

verheben: Dat ick u kenne Heer/

en minne seer; Want ghy zyt doch
Want ghy zyt doch

mijn licht/ Want ghy zyt doch mijn
mijn licht /

licht/wilt graci' gheben.

Wilt my verlichten/ en onderrich-
ten

Bid ick u/ o Heer Godt verheben:

Dat ick u kenne Heer/en minne seer;

Want ghy zyt doch mijn licht/

Want ghy zyt doch mijn licht/

Want ghy zyt doch mijn licht/ wilt
gratie gheben.

In duysterheden/ ben ick ghetreden:
 'k En sie byna waer heenen keeren.
 Steeckt uyt u rechte hant/ trect m' aen
 een kant:

Ick sal u volghen na/

Ick sal u volghen na/

Ick sal u volgē na//ghy sult my leeren.

Met 't zeel der sonden/ / ben ick ghe-
 bonden/

Dw' wegh en kan ick niet betreden:

Dy soo seer letten my/aen alle sp:

Verhoozt o Heere mijn/

Verhoozt o Heere mijn/

Verhoozt o Heere mijn devote beden.

Wilt dese banden / van voet en hant
 den

Ontbinden Heer/ 't is mijn begheerten;

Ghy mijn saligheyt zijt/tot alder tijdt:

Die mijn sond' kunt alleen/

Die mijn sond' kunt alleen/

Die mijn sond' kunt alleen/ van my ge-
 weeren.

Prins Heer der Heeren/ uw' lof ver-
 meeren

Sal ick althijt na mijn vermoghen;

Willet my doch helpen/ dzoefheyt stel-
 pen:

Ick blijf u althijt by/

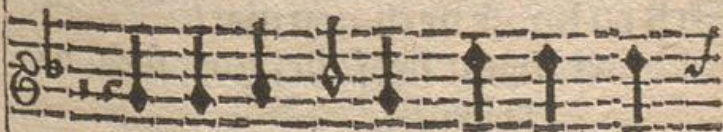
Ick blijf u altijdt by /
Ick blijf u altijdt by / wilt graci' to-
ghen.

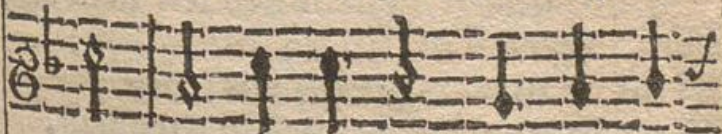
Noch een beklagh over
de werelt.

Op de vyfse:

Mijn ooghskens weenen, &c. Ofte:
Galiard' Itali.

Ick wil de valsche wereltdt ha-

ten / Ick heb het ghedacht in mij-

nen sin / Al sp't bedzieght / ick

wilse laten/Soo kom ick daer

niet dieper in.

Ick wil de valsche werelt haten/
 Ick hebt ghedacht in mijnen sin/
 Al sp't bedrieght/ick wilse laten/
 Soo kom ick daer niet dieper in.

Mijn songhe seught die is voozleden/
 Ick en kanse verhalen niet/
 'tQuaet kruyt heeft het goet saedt ver-
 treden/

Daerom en zyn mijn vzychten niet.

Dooz quaden raedt heb ick gegeven
 Mijn vleesch al sijn wellustigheyt;
 Al na de werelt gingh ick leven/
 Daer in nam ick mijn sinn'lijckheyt.

Du ick begin my te versinnen/
 Ick merck dat ick bedzoghen bin/
 Mijn geest is seer verkout van binnen/
 't Hert is ydel en licht van sin.

Ick wil nu wederom gaen keeren/
 En draghen oock den Heere goet/

De grati' Godts sal 't my wel leeren/
De minne maecht den arbept soet.

De grati' Gods moet my boozkomē/
Want van my selven heb ick niet/
Beel sonden 'k heb op my ghenomen/
Het was den vbandt die 't my riet.

De grati' Godts kan wonder wer-
ken/

Sijn gaben menighfoudigh zijn/
Dat kanmen mercken/aen de wercken
Die in den wijngaert gh'roepen zijn.

Hy is berept tot allen stonden
Sondaers t'ontfanghen vzoegh en spa/
Die eens kan suchten booz sijn sonden /
Die neemt hy lieff'lijck in ghenā.

Een ander.

Op de wyse:

'k Aenbid u Godtheyt krachtigh. 309.

Oste: Fortuyn helas pourquoy.

DEn vy'nt/Jesu/ hooghmoedigh
Beroert dooz haet en nijdt/
Met sijn gheselschap bloedigh
Mijn siele seer bestrijt/

Dier-

Hierom mijn hert ontstelt
 Dozt door sijn wzeet ghelaet/
 En oock sijn groot ghewelt
 Maectt my heel desolaet.

De werelt komt bespinghen
 Met haer wellusten al/
 Sp soeckt mijn siel te bzinghen
 Helas/al tot den val/
 Maer Jesu delicaet/
 Dooz u lijden en pijn/
 Wilt doch in desen staet
 Mijn hulper altydt zyn.

Mijn vleesch/ick moet 't u klaghen/
 Dat valt my oock rebel/
 Mijn vrienden ende maghen
 Oock bzinghen in 't ghequel/
 O Heer/mijn ziele bloot/
 Die ghy upt liefden repn
 Verlost hebt dooz uw' doodt
 Al van de helsche pleyen.

O Heer wilt mijns ontfermen/
 Want ghy bermhertigh zyt:
 Och wilt my doch beschermen
 Dooz alle list en strydt/
 Waer mee den dupbel quaet
 Mijn ziele excellent/
 Meent dooz sijn boosen raedt
 Te bzinghen in tozment.

O Jesu uptverkoozen/
 O hooghste goet vermaert:
 Laet my doch niet verloozen/
 Noch worden desperaet.
 O Heer/ in mijn verdriet/
 In mijnen grooten noodt/
 Wilt my verlaten niet/
 Nu noch in d'uer der doodt.

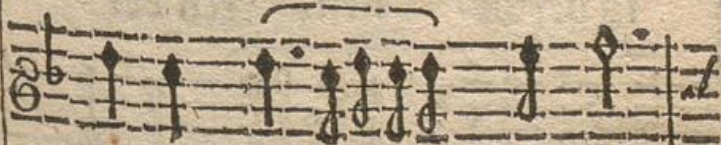
**Van de goetheyt ende
 liefde Godts.**

Op de wijze:

Een droevigh liedt heb ick ghedicht, &c.

Met vpe, righ verlan-

ghen na Godt

den Heer